

Datum: 7. 11. 2023

Številka: 007-86/2023-1

SLUŽBA VLADE RS ZA OBNOVO PO POPLAVAH IN PLAZOVIH

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

MINISTRSTVO ZA FINANCE

Župančičeva ulica 3

1000 Ljubljana

gp.mf@gov.si; gordana.pipan@gov.si; janja.bozic-mrzel@gov.si; bostjan.sefic@gov.si

Zadeva: Pripombe SOS na osnutek Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev

Spoštovani,

Skupnost občin Slovenije (v nadaljevanju: SOS) v nadaljevanju podaja pripombe in predloge vezane na osnutek Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (v nadaljevanju: Zakon).

1. SOS uvodoma pozitivno ocenjuje odzivnost Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) pri pripravi Zakona.
2. Predlagamo, da se z Zakonom natančno opredelijo območja, za katera naj ta zakon velja. Opredelitev, da gre za območja, ki so jih prizadele poplave 4. 8. 2023 je zelo široka. Po naših zadnjih podatkih je bilo občin, ki so imele škodne primere 183.
3. Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP) prav tako določa, da območja, za katera se lahko sprejme OPPN za obnovo, ob upoštevanju obsega in posledic naravne nesreče določi vlada. Opozarjamo na nujnost čim prejšnje določitve teh območij.
4. Opozarjamo, da je terminski plan sprejemanja OPPN-jev še vedno občutno predolg. Po ocenah občin bodo le-te za sprejem OPPN-ja še vedno potrebovale več kot dve leti.
5. Zelo pozitivno ocenjujemo določila o nadzoru porabe sredstev, ki ob Uradu za nadzor proračuna RS, inšpektorjih uvaja še nov, civilni nadzor (Odbor za civilni nadzor porabe proračunskih sredstev). Prav tako pozitivno ocenjujemo javno objavo prejemnikov solidarnostnih sredstev. Transparentno razdeljevanje in poraba zbranih finančnih

sredstev, ki jih posredno in neposredno zagotavljamo vsi državljani in državljanke so ključni za kohezivnost družbe ter njeno pripravljenost za solidarnost in skupnostno delovanje.

6. Ocenjujemo, da bi moral Zakon vključevati tudi sistemske rešitve, ki bi tako skozi obnovo kot kasneje preprečevale ali vsaj zmanjšale razsežnost katastrofalnih poplav, plazov in uničenja zasebne in javne infrastrukture. Tu mislimo nove rešitve pri upravljanju vodotokov, preprečevanju oz. zmanjševanju možnosti za nove in nove plazove (gozdne ceste, vlake, odvodnjavanje,...).
7. Opozarjamo, da je nujno v zakonu opredeliti tudi predkupno pravico, oz. vrstni red predkupne pravice za kmetijska zemljišča. Država in občine morata imeti prednostno pravico pri nakupih kmetijskih zemljišč tudi z namenom preprečevanja špekulacij z zemljišči.
8. Med ukrepe je potrebno vključiti tudi stavbe, ki niso neposredno ogrožene, ležijo pa na področju predvidenih zadrževalnikov, s katerimi se rešuje poplavna varnost celotnih naselij.
9. Za učinkovito in hitro zagotovitev nadomestnih in nadomestitvenih gradenj je potrebno pospešiti in poenostaviti gradnjo komunalne infrastrukture oziroma komunalno opremljanje zemljišč. Občine bodo zagotovile varno in skladno gradnjo komunalne infrastrukture na podlagi izvedbenega načrta. Stroške komunalne opremljenosti mora zagotoviti proračun RS.
10. Glede na določbo 26. člena Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP), velja izjema za postopke javnega naročanja zgolj po sprejetju programa odprave posledic nesreč do 31.3.2024. Opozarjamo, da program odprave posledic nesreč še ni sprejet, občine pa bodo postopke vodile tudi po 31.3.2024, zato predlagamo, da se izjema glede vodenja postopkov javnega naročanja omogoči tudi v tem zakonu za obdobje 12 mesecev.
11. Opozarjamo, da v osnutku besedila ni razvidne določbe, ki bi urejala davčne vidike prenosa lastninske pravice pri nadomestnih gradnjah, niti v primeru donacij podjetij fizičnim osebam (doslej možna donacija le v denarju, problem DDV in DDPO na eni in dohodnine na drugi strani).
12. Osutek Zakona tudi ne vsebuje določb glede načina povračila dodatnih stroškov, ki so nastali z obvozi šolskih prevozov. S strani Ministrstva za vzgojo in izobraževanje je bilo obljubljen (dopis z dne 29.8.2023), da bo problematiko prevozov osnovnošolcev po daljših relacijah zaradi poškodbe cest urejal Zakon.
13. Glede na to, da je namen predlaganega Zakona med drugim tudi določitev ukrepov za vzpostavlanje mehanizmov za razvoj predlagamo, da se v zakon vključi tudi

sofinanciranje gradnje oziroma širitve nove infrastrukture - objektov, ki so namenjeni gasilstvu in civilni zaščiti v lokalnih skupnostih. Obsežnost zadnjih ujm je namreč pokazala, oziroma še dodatno izpostavila potrebo po širitvi mreže tovrstnih objektov predvsem zaradi možnosti neposrednega posredovanja v primeru naravnih in drugih nesreč, kar je med drugim pogojeno tudi z ustreznimi prostori za hrambo potrebne opreme in vozil.

14. Pobudo podajamo tudi glede že sklenjenih pogodb o predplačilih sredstev iz državnega proračuna za plačilo nujnih ukrepov za odpravo posledic naravne nesreče 4. avgusta 2023 in sicer:

Predlagamo Aneks k Pogodbi št 2560-23-420151, ki bo spremenil tretji odstavek 7. člena pogodbe na način: » Občina je dolžna podati poročilo o oddanih javnih naročilih po tej pogodbi v roku 12 mesecev od prejema sredstev« ali

dodati poseben člen v Zakonu: »Občine morajo oddati poročilo o oddanih javnih naročilih za izvedbo ukrepov v roku 12 mesecev od prejema sredstev.«

15. Sredstva za odpravo posledic naravnih nesreč in predplačilo le-teh v višini 40 % je določeno v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi naravnih nesreč. Zakonodaja pa ne določa postopkov za pridobitev razlike v višini 60 % do celotne ocenjene škode. Opozarjamo, da občine ne bodo zmogle zagotoviti likvidnostnih sredstev za sanacijo preostanka škode po trenutno veljavnih postopkih.
16. Predlagamo, da se zadolževanje za zagotovitev lastnih sredstev občin za projekte, sofinancirane iz sredstev Evropske unije, izloči iz dovoljene kvote zadolževanja občin.

Pripombe po členih

- **4. člen (nujna rekonstrukcija)**

Predlagamo, da se doda tudi pojem "nujna nadomestna gradnja" in omogoči odstopanje od prvotne lege objekta.

- **Predlagamo dopolnitev od 5. do 10. člena** in sicer tako, da se vključi tudi občinska javna infrastruktura.
- **37. člen (nadomestni kmetijski objekti in kmetije)**

Podajamo predlog, da bi namesto z OPPN lahko s postopkom lokacijske preveritve (npr. LP za obnovo, ki bi omogočala preoblikovanje oz. premik izvornega območja glede na geološke in hidrološke podlage) bistveno hitreje omogočili umestitev nadomestnih objektov.

- **47. člen (lokacijska preveritev za nadomestitvene objekte)**

Predlog člena določa, da se obseg stavbnega zemljišča za namene nadomestitvene gradnje lahko poveča ali preoblikuje za 1.500 m². Predlagamo, da se v ta člen dodajo tudi nadomestne gradnje.

- **k 6. členu (rok za izdajo projektnih pogojev)**

*Ne glede na tretji odstavek 42. člena GZ-1 in druge predpise, ki določajo rok za izdajo projektnih in drugih pogojev, mnenjedajalec izda projektne pogoje za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, za državno **in lokalno** infrastrukturo na razvojnih in sanacijskih projektih, določenih v tem zakonu ali v Programu odprave posledic nesreče, v 15 dneh od prejema zahteve za njihovo izdajo.*

Obrazložitev:

Vsi ukrepi, ki so v predlogu Zakona določeni z namenom krajšanja rokov, se trenutno dotikajo samo pridobivanja gradbenih dovoljenj, mnenj in pogojev za gradnjo državne infrastrukture na razvojnih projektih določenih v tem zakonu (tretja razvojna os). To dikcijo oz. enake ukrepe je potrebno razširiti na vse člene (od 6. do vključno 11. člena) tudi za postopke pridobivanja vse potrebne dokumentacije za lokalno javno infrastrukturo ter za vse projekte definirane in sprejete v Programu odprave posledic nesreče.

13. Zakon o kmetijskih zemljiščih

- **Predlog za NOV ČLEN (predkupna pravica države)**

1.

Ne glede na določbo 19. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. [71/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [58/12](#), [27/16](#), [27/17](#) – ZKme-1D, [79/17](#), [44/22](#) in [78/23](#) – ZUNPEOVE) odobritev pravnega posla pridobitve kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije tudi ni potrebna, če kmetijsko zemljišče, gozd ali kmetijo s pravnim poslom, sklenjenim v enoletnem obdobju od uveljavitve Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev pridobi Republika Slovenija ali Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za Republiko Slovenijo. V takem primeru se določbe 20., 21. in 22. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. [71/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [58/12](#), [27/16](#), [27/17](#) – ZKme-1D, [79/17](#), [44/22](#) in [78/23](#) – ZUNPEOVE) ne uporabljajo.

2.

Ne glede na določbo 1. odstavka 23. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. [71/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [58/12](#), [27/16](#), [27/17](#) – ZKme-1D, [79/17](#), [44/22](#) in [78/23](#) – ZUNPEOVE) imata Republika Slovenija in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za Republiko Slovenijo v enoletnem obdobju od uveljavitve Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev pri nakupu kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije prednostno predkupno pravico pred vsemi drugimi predkupnimi upravičenci tako, da v primeru, da to predkupno pravico uveljavljata, izključita od nakupa predkupne upravičence iz 1. do vključno 5. točke 1. odstavka 23 člena Zakona o kmetijskih zemljiščih

(Uradni list RS, št. [71/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [58/12](#), [27/16](#), [27/17](#) – ZKme-1D, [79/17](#), [44/22](#) in [78/23](#) – ZUNPEOVE).«

Obrazložitev:

Za namen zagotavljanja nadomestitvenih lokacij je v izogib prodajnim špekulacijam nujno potrebno v Zakonu zagotoviti predkupno pravico države.

Takšna začasna sprememba zakonske ureditve je nujna, da bi Republika Slovenija sama oziroma preko Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije lahko prišla do zemljišč pri izvajanju ukrepov za odpravo posledic poplav in da bi do zemljišč prišla ustrezno hitro. Zlasti je nujno sprejeti začasno spremembo, kot je opisana zgoraj pod tč. 1., saj trenutna zakonska ureditev daje Republiko Sloveniji oziroma Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije položaj predkupnega upravičenca šele na šestem mestu, pred njo je določenih pet predkupnih upravičencev, ki Republiko Slovenijo izključujejo od nakupa, če ti uveljavljajo predkupno pravico. Poleg tega lahko postopki objave ponudb, sprejema ponudb in odobritve sklenjenih pravnih poslov trajajo tudi več mesecev, v primeru vloženih pravnih sredstev pa celo več let. Ta predlagana začasna sprememba zakonske ureditve bi Republiko Sloveniji torej začasno omogočila prednostne nakupe zemljišč na ustrezno hiter način na podlagi neposredne pogodbe z lastniki zemljišč, ki bi bili pripravljene prostovoljno prodati zemljišča.

Predlagana začasna sprememba pod tč. 2. je konsistentna predlagani začasni spremembi pod tč. 1 saj Republiko Sloveniji oziroma Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije začasno daje prednostno predkupno pravico pred vsemi drugimi predkupnimi upravičenci, ki jo lahko uveljavi, če preko na Upravni enoti objavljene ponudbe izve za prodajo zemljišča.

- **Predlog za NOV ČLEN v poglavju 21. Zakon o urejanju prostora**

xy. (debirokratizacija postopkov sprejemanja OPPN za obnovo)

Poenostavitev postopkov za pripravo in sprejem OPPN za obnovo, in sicer se naj dopolni 131.a člen ZUreP-3 z opredelitvijo postopka priprave OPPN za obnovo, pri čemer naj postopek priprave temelji na:

- skrajšanju rokov za izdajo mnenj nosilcev urejanja prostora (pet delovnih dni), v primeru molka NUP se šteje, da na načrtovane prostorske ureditve nimajo pripomb in se z njimi strinjajo;
- skrajšanju javne razgrnitve (15 dni);
- v primeru podaje negativnega mnenja NUP vlada uporabi institut razrešitve nasprotja javnih interesov, postopek odločanja o razrešitvi nasprotja javnih interesov naj bo natančno določen;
- civilni iniciativi onemogočiti vpliv na zadržanje izvajanja sprejetega OPPN za obnovo.

Dopolni se naj stavek v 14. odstavku 131.a člena, tako, da se glasi: »Sočasno s pripravo in sprejetjem OPPN za obnovo se pripravi in sprejme spremembe in dopolnitve OPN po kratkem postopku, pri čemer ni potrebno sodelovanje nosilcev urejanja prostora.«

Dopolni se naj 61. člen ZUreP-3, ki določa sodno varstvo zoper prostorske izvedbene akte, in sicer na način, da za OPPN za obnovo določila 61. člena ne veljajo.

Z OPPN za obnovo se lahko načrtujejo tudi veliki vodni zadrževalniki, ki ga pripravi in sprejme občina v soglasju v vlado in pristojnim ministrstvom.

Z OPPN za obnovo se lahko opredelijo tudi gradnje javnih in poslovnih objektov kot nadomestitvene gradnje.

Obrazložitev:

Nov člen je potreben za skrajšanje postopka sprejema OPPN za obnovo, kar je nujno za čimprejšnjo zagotovitev varnosti ljudi. V nasprotnem primeru bodo občine OPPN-je po obstoječi zakonodaji in praksi sprejemale minimalno 2 leti, kar pa je nesprejemljivo v tem primeru.

- **k 48. členu (priprava OPPN za odpravo posledic naravne nesreče)**

*(2) Če se z OPPN za obnovo načrtujejo območja iz tretjega odstavka 64. člena ZUreP-3 se ne glede na tretji odstavek 64. člena ZUreP-3 lahko urbanistične, arhitekturne in krajinske rešitve pridobijo tudi z alternativnimi oblikami natečaja **oz. brez natečaja.***

Obrazložitev:

Predlagamo, da se doda tudi možnost brez natečaja, saj se sicer glede na vsa izvedena dela, postopek po nepotrebnem podaljšuje minimalno za pol leta ali več.

- **k 50. členu (oprostitev plačila komunalnega prispevka za nadomestitveno gradnjo objektov)**

*Ne glede na prvi odstavek 240. člena ZUreP-3, se v primeru nadomestne gradnje in nadomestitvenega objekta komunalni prispevek v obsegu nadomeščene objekta za novo in obstoječo komunalno opremo ne plača **razen za objekte na vplivnem območju naravne nesreče oziroma v območju predvidenih ukrepov za preprečitev naravne nesreče (gradnja nasipov, razlivna območja, mokri in suhi zadrževalniki...), ki predstavljajo neskladno, nelegalno gradnjo oziroma so zgrajeni brez gradbenega dovoljenja.***

Obrazložitev:

Predlagamo dopolnitev člena »**razen za objekte na vplivnem območju naravne nesreče oziroma v območju predvidenih ukrepov za preprečitev naravne nesreče (gradnja nasipov, razlivna območja, mokri in suhi zadrževalniki...), ki predstavljajo neskladno, nelegalno gradnjo oziroma so zgrajeni brez gradbenega dovoljenja**«. V kolikor je objekt, ki se ga nadomešča neskladna gradnja ali brez gradbenega dovoljenja, je nujno potrebno, da lastnik na nadomestitveni lokaciji plača komunalni prispevek.

II. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU IZVAJANJA PROJEKTA 3. RAZVOJNE OSI

- **Predlagamo spremembo 55. člena (razvojni in prednostni cestno infrastrukturni projekt)**

*Tretja razvojna os se na odseku od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj - Koper do priključka Prevalje (v nadaljnjem besedilu: 3. razvojna os – sever) **in na odseku od priključka Novo mesto vzhod na avtocesti A2 (predor Karavanke – Obrežje) pri Novem mestu do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (v nadaljnjem besedilu: 3. razvojna os – jug) določi kot razvojni in prednostni cestno infrastrukturni projekt, katerega izgradnja bo zagotovila ustrezno povezanost Koroške regije in Bele krajine z ostalimi središči nacionalnega, regionalnega in medobčinskega pomena.***

Obrazložitev:

Predlagamo dopolnitev člena, saj je aktivnosti na realizaciji 3. razvojne osi (tako v fazi umeščanja v prostor kot tudi v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja) treba pospešiti v največji možni meri na celotni trasi **3. razvojni osi – sever in 3. razvojni osi – jug**.

Za 3. razvojno os jug so že pridobili 2 x gradbeno dovoljenje za 1. in 2. etapo a zaradi tožb CI še ni pravnomočno, postopek poteka na upravnem sodišču za 3. in 4. etapo pa je vloga za gradbeno dovoljenje že vložena. V letu 2024 pa bo vložena še vloga za odsek Metlika sever-Metlika MMP. S pravomočnimi gradbenimi dovoljenji se bo začela gradnja na odseku izvoz Novo mesto vzhod – izvoz Maline v skupni dolžini 18 km in na odseku Metlika sever-Metlika MMP v dolžini 2,5 km.

Projekt 3. razvojne osi je osrednji nacionalni in prednostni cestno-infrastrukturni projekt na področju državne cestne infrastrukture. Predstavlja sekundarno prometno povezavo, ki bo potekala od severne proti jugovzhodni Sloveniji (od meje z Avstrijo do meje s Hrvaško), katere povezovalni in prometni pomen je izredno pomemben za enakovredno vključenost Slovenije v evropski prostor ter povezan in usklajen razvoj prometnega omrežja.

Osnovni cilj nove prometne povezave je v zagotovitvi ustrezne medsebojne povezanosti središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena v širšem prostoru 3. razvojne osi. Nova cestna povezava bo izboljšala možnost medsebojne povezave središč nacionalnega, regionalnega ter medobčinskega pomena in s tem nadaljnji razvoj širšega prostora, v katerega se umešča.

Gre za razvojni projekt, katerega realizacija je nujna, kar se je še posebej izkazalo v času nedavnih poplav in plazov, ko je bila praktično vsa Koroška odrezana od sveta zaradi uničene ali poškodovane cestne infrastrukture. To je v pomembnem delu otežilo ali celo onemogočilo dostopanje intervencijskih služb ter običajno mobilnost tega dela Slovenije. Vse to je vplivalo tudi na gospodarstvo s tega območja, saj je bilo onemogočeno normalno funkcioniranje. Omenjene težave bi bile bistveno manjše, če bi imela ta regija ustrezno cestno povezavo, odporno na podnebne spremembe, kar 3. razvojna os zagotovo bo.

Glede na to, da gre pri projektu izgradnje 3. razvojne osi za absolutno prednostni cestno-infrastrukturni projekt, si je potrebno v tej zvezi prizadevati za njegovo čimprejšnjo realizacijo.

Aktivnosti na realizaciji 3. razvojne osi (tako v fazi umeščanja v prostor kot tudi v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja) je treba pospešiti v največji možni meri. Da bi se aktivnosti na 3. razvojni osi – sever **in 3. razvojni osi** – jug pospešile, se s tem zakonom v največji možni meri skrajšujejo roki, ki jih imajo pristojni subjekti v postopku v postopku izdaje gradbenih dovoljenj ali integralnih gradbenih dovoljenj. Zato se v okviru ostalih določb tega zakona predlagajo rešitve procesne narave na področju GZ-1, s katerimi je mogoče skrajšati predpisane postopke (npr. rok opravila največ 15 dni). Treba je doseči, da se roki za izvedbo posameznih opravil znotraj predpisanih postopkov dosledno spoštujejo.

- **k 60. členu (nadomestitveni objekt) predlog za dopolnitev in nov člen**

*Nadomestitveni objekt je objekt ali stanovanje, ki se zgradi ali kupi na drugi lokaciji, namesto objekta, ki je uničen, ali gre za obstoječ objekt, ki ga je treba odstraniti zaradi ogroženosti zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov **ali za izvedbo ukrepov (suhi, mokri zadrževalniki, protipoplavni nasipi, ipd.) za preprečitev naravnih nesreč** v skladu z ZIUOPZP.*

Obrazložitev:

V besedilu se naj doda »ali za izvedbo ukrepov (suhi, mokri zadrževalniki, protipoplavni nasipi, ipd.) za preprečitev naravnih nesreč«. To je nujno potrebno iz dveh razlogov:

1. Nekateri objekti niso neposredno ogroženi ampak ležijo v območju, kjer je za zagotovitev protipoplavne varnosti drugih naselji npr. ob reki Savinji nujno potrebno izvesti določene protipoplavne ukrepe (npr. suhi zadrževalnik).

2. V kolikor tega Zakon ne definira lahko v skladu z ustavnim zakonom vsa naselja ob reki Savinji razglasijo za ogrožena, kar trenutno dejansko so.

- **Doda se naj NOV ČLEN (upravičenost do nadomestitvenega objekta)**

1) **Do nadomestnega objekta je upravičena pravna ali fizična oseba, ki je lastnik objekta v ogroženem območju na vplivnem območju naravne nesreče oziroma so na tem območju predvidene izvedbe ukrepov za preprečitev naravne nesreče (gradnja nasipov, razlivna območja, mokri in suhi zadrževalniki...) in je bil pred začetkom naravne nesreče ali pred začetkom načrtovanja izvedbe ukrepov za preprečitev naravne nesreče stalno ali začasno prijavljen na naslovu objekta oziroma je tam prebival njegov ožji družinski član do vštetega drugega kolena po družinskem zakoniku ali pa je v objektu opravljal svojo dejavnost.**

2) **Ne glede na prejšnji odstavek, je do nadomestitvenega objekta upravičena tudi pravna ali fizična oseba, ki utemeljeno izkaže, da je v objektu prebivala pred naravno nesrečo**

ali imela resen namen tam prebivati, vendar zaradi upravnih postopkov ni mogla prijaviti stalnega bivališča.

Obrazložitev:

Obstajajo izjeme, ki jih potrebno ustrezno rešiti. Na primer, družina z majhnimi otroki je kupila hišo dan pred poplavo in takrat še niso imeli stalnega bivališča. Prav tako obstaja primer, ko je nekdo z veljavnim gradbenim dovoljenjem zgradil hišo, v njej biva že eno leto, čaka pa uporabno dovoljenje in posledično do danes ne more prijaviti stalnega bivališča.

XII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU UREJANJA PROSTORA

- Doda se naj NOV ČLEN (Komunalno opremljanje zemljišč nadomestitvenih lokacij)

Javna komunalna infrastruktura na območju OPPN za obnovo se izvede kot vzdrževalna dela v javno korist. Pred pričetkom priprave izvedbenega načrta mnenjedajalci podajo le projektne pogoje v roku 5 delovnih dni od prejema zahteve.

Komunalno opremljanje zemljišč izvede občina, financiranje zagotovi RS.

Obrazložitev:

Za učinkovito in hitro zagotovitev nadomestnih in nadomestitvenih gradenj je potrebno pospešiti in poenostaviti gradnjo komunalne infrastrukture oziroma komunalno opremljanje zemljišč. Občine bodo zagotovile varno in skladno gradnjo komunalne infrastrukture na podlagi izvedbenega načrta.

- XIX. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU VODNE INFRASTRUKTURE

Nujno potrebno je določiti razvojni in prednostni vodni infrastrukturni projekt - DPN za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini (enako kot za tretjo razvojno os - 55. člen predloga Zakona).

- 72. člen (načrtovanje območij nadomestitvenih objektov in območij odstranjenih objektov)

(1) Gradnja nadomestitvenih stavb se prvotno usmerja na obstoječa stavbna zemljišča, ki niso poplavno ogrožena.

Predlagamo dopolnitev in možnost gradnje nadomestitvenih stavb tudi na kmetijskih zemljiščih.

- 73. člen (program opremljanja)

Predlagamo dopolnitev, da programa opremljanja stavbnih zemljišč ni potrebno sprejeti tudi v primeru nadomestnih objektov.

- **74. člen (strošek izvedbe priključka)**

Predlagamo, da se tudi izgradnja ostale komunalne opreme (ne samo hišnih priključkov) financira iz sredstev namenjenih za odpravo naravnih nesreč (v povezavi z 49. in 50. členom).

- **76. člen (poseg v lastninsko pravico)**

Člen obravnava ukrep le za namene izvedbe obnove vodne infrastrukture. Predlagamo razširitev začasnih ukrepov na področju posega v lastninsko pravico tudi za obnove občinske cestne infrastrukture in gozdnih cest.

- **drugi odstavek 82. člena (nujni geotehnični ukrepi)**

*(2) Za namen izvedbe nujnih geotehničnih ukrepov iz prejšnjega odstavka lahko prevzame investitor posest na zemljiščih, potrebnih za izvedbo teh ukrepov z dnem, ko pri notarju ali sodišču položi znesek v višini ocenjene odškodnine za ta zemljišča in varščino v višini ene polovice ocenjene odškodnine za morebitno drugo škodo, če pred tem vlada oziroma občinski svet s sklepom ugotovi, da je na teh zemljiščih ugotovljena javna korist za izvedbo nujnih geotehničnih ukrepov po tem zakonu. Predlagatelj sklepa za ugotovitev javne koristi je ministrstvo, pristojno za vode **ali župan**.*

Predlagamo, da se v besedilo 2. odstavka na koncu doda »ali župan«.

- **38. člen (gradnja in umeščanje jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture)**

Ne glede na enajsto alinejo točke i 3.č člena ZKZ, se v okviru obnove po tem zakonu na območjih kmetijskih zemljišč dopusti umeščanje oziroma gradnjo jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture.

Opp. 3.č člen ZKZ

Lokalna skupnost lahko v prostorskem aktu lokalne skupnosti na območjih kmetijskih zemljišč dopusti gradnjo naslednjih objektov ali posegov v prostor:

- jezovi, vodne pregrade in drugi vodni objekti, in sicer le zadrževalniki za akumulacijo vode za namakanje kmetijskih zemljišč ter vkopani zadrževalniki in podobni objekti za akumulacijo vode, namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč in drugi kmetijski rabi,...

Predlagamo spremembo oziroma dopolnitev 38. člena. Zaradi preprečitve naravnih nesreč na vodotokih je nujno potrebno umeščanje oziroma gradnja jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture na območjih.

V 38. členu je zapisano, da se ne glede na enajsto alinejo točka i 3. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih v okviru obnove po Zakonu dopusti umeščanje oziroma gradnja jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture.

Iz obrazložitve k predlogu zakona izhaja, da lahko lokalna skupnost v svojem prostorskem aktu (OPN) dopusti gradnjo nekaterih vrst objektov, kot je opredeljeno v ZKZ. Ugotavljamo, da vodne infrastrukture, ki je namenjena varovanju življenja in zdravja ljudi ter premoženja,

kot so na primer nasipi, četudi gre samo za njihovo podaljšanje ali povišanje, na kmetijska zemljišča po trenutni ureditvi ne more biti, saj ZKZ ne dovoljuje njenega umeščanja na ta zemljišča. Onemogočanje umeščanja vodne infrastrukture na vodna zemljišča pa seveda onemogoča tudi hitrejšje izvajanje posegov, ki so namenjeni zagotavljanju poplavne varnosti, kar je glede na stanje poplavne varnosti nujno treba ustrezno spremeniti in tako pospešiti izvedbo protipoplavnih ukrepov.

Dejstvo je, da je postopek sprejemanja OPN preveč dolgotrajen, zahteven in tudi finančno obremenjujoč za posamezno lokalno skupnost, kar je nesprejemljivo, prav tako pa do danes ni jasen potek trase oz. območje ureditve od veljavnega DLN naprej.

Upoštevajoč dejstvo, da je vlada določila traso nasipov z DLN (UR.L.RS, št. 79/2004), primer za porečje reke Mure, ki je državnega pomena, v lasti in upravljanju države. Ker gre za izredne razmere kjer je potrebno nemudoma ukrepati, saj je ogroženo življenje in premoženje občank in občanov **predlagamo, da postopke glede gradnje in umeščanja jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture (38. člen predloga zakona) izvede v skladu z ustreznim postopkom vlada po hitrem postopku.**

- **k 116. členu (omejitev vrednosti)**

*(1) Za javna naročila, katerih predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanju geotehničnih ukrepov za zavarovanje objektov **ali pa se javno naročilo nanaša na rušenje ali obnovo poškodovanih objektov na področju varstva in izobraževanja otrok v lasti občine oz. obnovo drugih objektov v lasti občine ali osebe javnega prava, katere ustanovitelj je občina**, se uporabljajo določbe Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23 in XX/XXX).*

Obrazložitev:

Zakon mora jasno nasloviti vsa dela po 2. členu pogodbe, ki so jo prejemnice sredstev podpisale z Ministrstvom za naravne vire in prostor.

- **k obrazložitvi 18. člena**

V prilogi obrazložitve členov je v besedilu obrazložitve k 18. členu, ki sicer govori o možnosti uporabe izločenih sklopov, vsebinsko podana obrazložitev za 20. člen (spremembe pogodbe).

V pričakovanju vključitve naših predlogov v besedilo Zakona vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

Jasmina Vidmar, l. r.
generalna sekretarka SOS